



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An qui Subdiaconatum suscipit, teneatur ordinationis die Officium totum recitare? Idem est dicendum de illo qui emisit professionem hora undecima ante meridiem. Et quid est dicendum, si antequam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

potest esse peccatum mortale, quia ex consuetudine frangere aliquam regulam, non obligantem ad culpam seculis contemptu, non esse peccatum lethale docet ipsemet Peteg. in proemio consil. lit. B, fol. 29. & alij communiter; ergo, &c. Vide etiam Bartholomzum à sancto Faustio in speculo Religioforum lib. 6. quæst. 152. Sanchez in summ. tom. 2. lib. 6. cap. 4. num. 17. & 18. Ledesnam in addit. ad summ. cap. 4. canel. 12. dub. 1. fol. mibi 157.

RESOL. XXI.

An sibi Nouitij possint satisfacere precepto soluendi Horarum Canonicarum in Choro, quod est querere, an sibi Nouitij faciant corpus communitatis? Et p. 7. tit. 1. & Misc. 2. Ref. 5.

§. 1. Vppono ad satisfaciendum Choro non sufficere duos, sed saltem tres requiri, quæro quomodo possint esse Nouitij; ad hoc dubium acutissimus Caramuel in Regulam D. Benedicti, disput. 101. lib. 6. sic respondet. Queris an Nouitij faciant Corpus Communitatis, nempe an Tres, vel plures Nouitij non clausæ, sed publicè signo regulari conuocati possint in Choro communi Diuino officio satisfacere. Respondent nonnulli affirmatiuè, eo quod in favorabilibus semper Nouitij censentur Religiosi; negatiuè alij, eo quod nondum incorporati sunt, sed de hoc videntur alio loco. Ita ille. Et vt verum fatear, adsum pro vtraque parte probabiles rationes. Pro negatiua, quia obligatio persoluendi Horas Canonicas in Choro est imposta Communitati Professorum, vt patet, sed Nouitij non sunt Professores, nec pars Communitatis, quoad hoc dici possunt, cum non sint Monasterio & Religioni incorporati. Ergo. Pro parte affirmatiua facit, quod sicut Nouitij possunt, & de facto gaudent Priuilegijs Professorum, ita dicendum est posse soluere onera ad quæ professi tenentur: nec vult dicere quod Nouitij in odiosis non dicuntur Professores, nam respondeo, certum esse Nouitios non teneri persolvere hoc onus, sed posse illud persolvere loco Professorum dicendum est, nam licet non sint adhuc incorporati Religioni, sunt aliquo modo pars illius Communitatis, & omnibus gratis & Priuilegijs Communitatis gaudent; & in favorabilibus dicuntur Religiosi. Ergo, &c.

RESOL. XXII.

An Regularis, vel Canonici seculares satisfaciunt obligationem psallendi in choro, si canant in Sacristia ex aliqua iusta causa? Et difficultas est, si hoc licitum sit, quando Sacristia non est iuncta cum Ecclesia, vel non habet fenestram versus altare maius? Ex part. 6. tract. 8. & Misc. 3. Ref. 13.

§. 1. Casus est practicabilis, v. g. propter aspectum brumalem, vel si in Ecclesia famulatio, vt propter hebdomadam Sanctam, vel necessitatem, & similia. Et respondeo affirmatiuè: sed difficultas est, si hoc licitum sit fieri quando Sacristia non est coniuncta cum Ecclesia; & negatiuè respondet Bordonus in Consilijs Regularium, & resolutum. num. 17. vbi sic ait. Dixi, si solum communi muro Sacristia diuidatur ab Ecclesia, quia si maior est difficultas & puto non satisfacere, quia Choro non interuenit materialiter, neque moraliter.

vnde Prælati non videtur excusari permissendo recitari horas Canonicas in loco distante ab Ecclesia per plures muros intermedios, immò & per vicum, si non adest fenestra in eo communi muro, seu porta ad Ecclesiam; vnde audio decisum fuisse Romæ quosdam Canonicos non potuisse satisfacere suæ obligationi in Sacristia, quæ non habebat fenestram versus Altare maius, quod ego intelligo, quando ibi officium sine legitima causa, nam cum legitima causa censetur sufficere fenestram, vel portam Sacristiæ intra ambitum Ecclesiæ, maxime apud Regulares, qui non ita stricte obligantur ad Chorum formalem. Ita Bordonus. Vnde si vera esset hæc opinio Patres nostri Romæ degentes in domo S. Andreæ non satisfacerent præcepto soluendi Horas, si illas canerent in Sacristia, quia est penitus disiuncta ab Ecclesia, satisfacerent verò in Sacristia S. Synæstri.

2. Sed ex Bonacina, Castrus Palæus tom. 2. tr. 7. disp. 3. punct. 4. n. 2. & alij, licet asserant certum esse ex c. fin. dist. 62. & cap. 1. de celebr. Miss. Horas Canonicas persolendas esse in Ecclesia, admittunt tamen ex necessitate posse in alio loco persolui, & se non restringunt in Sacristia distante ab Ecclesia per plures muros, vel in alio Oratorio; quia officium in dictis locis recitando dirigitur ad Ecclesiam, & moraliter dicuntur canendo in dictis locis Religiosi, in Ecclesia canere, saluo tamen meliori iudicio.

RESOL. XXIII.

An qui subdiaconum suscipit, teneatur in Ordinationis die Officium totum recitare?

Idem est dicendum de illo, qui emisit professionem hora vndecima ante meridiem.

Et quid est dicendum, si antequam quis Subdiaconatum acceperit, vel professionem emisit, omnes Horas illius diei recitauit, an satisfaciatur obligationi superuenienti?

Et an sit probabile, cum Episcopus Ordinandis iniungit aliquos Psalmos, & Litanias recitantes nolle sub graui culpa obligare, sed ex quadam honestate, & decentia tantum? Ex p. 4. tract. 4. & Misc. Refol. 118.

§. 1. Respondet negatiuè, sed solum ab illa parte, à qua obligatio incepta, v. g. si quis accepit Subdiaconatum, vel emisit professionem hora vndecima ante meridiem, non tenetur recitare matutinum illius diei, neque primam, neque tertiam sed ad summum sextam, & reliquas Horas, quia ab illa hora vndecima incipit obligatio. Ita Castrus Palæus tom. 2. disp. 2. punct. 4. n. 3. qui citat Suarez, & Bonaciam; quibus adde Homobonum in consulti. cas. conficiet. vol. 2. part. 5. respon. 240.

2. Non desinam tamen hic adnotare, Olluerium Bonarium de Horis Canonicis lib. 2. c. 32. n. 11. docere, in tali casu Subdiaconum, v. g. satisfacere, si non dicat sextam, & nonam, sed incipiat à Vesperis illius diei; nam Ecclesiæ mens non censetur velle tironem ad paruas aliquas Horas diei currentis astringere.

3. Sed stando in prima opinione queritur, quid dicendum, si antequam quis Subdiaconatum accepit, vel professionem emisit, omnes Horas illius diei recitauit? Respondet Castrus Palæus loco citato non satisfacere obligationi superuenienti; quia non potest esse satisfactio obligationis, vbi nulla est obligatio: tenetur igitur iterum recitare modo, quo supra dictum est.

4. Nota tamen secundum Castrum Palæum, affirmatiuam sententiam esse probabilem; nam

Sup. hoc infra lege doctrinam §. 1. Ref. 66.

Sup. hoc infra lege doctrinam §. nota præterita.

ANNAE
MIA
III. IV. V
E III

negatiuam, quam ipse tenet, vocat tantum probabilitatem.

¶ In Ref. q. hic est supra 3. in cas. 5. r.

Nota etiam hic obiter id quod alibi etiam notauimus cum Soto, & Valentia, quibus nunc addo Castum Palaum *ubi supra*, puncti 1. §. 1. num. 5. probabile esse, cum Episcopus ordinandis iniungit aliquos Psalmos, & litanias recitare, nolle sub graui culpa obligare; sed ex quadam honestate, & decentia. Et Homobonus de Bonis in supradicto casu ex Azorio, & Layman putat etiam supradictos Clericos non peccare nisi venialiter. Ita ille in *consult. cas. conscient. vol. 2. part. 5. respons. 210.*

RESOL. XXIV.

An Religiosus, seu Clericus, qui manet antequam professionem emitteret, vel Subdiaconatum suscipere, recitauit Officium, teneatur, hoc non obstante, illud iterum recitare? Et. part. 6. tract. 7. & Misc. 2. Ref. 8.

Sup. hoc in Ref. præterita §. Sed, & lege infra doctrinam §. 1. Ref. 66.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Bonacina *tom. 1. de Horis Canonicis, disp. 1. quest. 2. punct. 5. num. 11.* Tum quia adimpletio præcepti supponit obligationem: sed qui officium ante Ordinis, vel possessionis, aut saltem collationis beneficii susceptionem recitauit, non habebat onus & obligationem officij recitandi; ergo non satisfecit præcepto officij. Ergo suscepto Ordine, vel possessione beneficii tenetur iterum recitare pro rara temporis, quo ad Ordinem euectus est; præceptum enim adimpletur actuali recitatione: tum quia horæ Canonice recitantur nomine Ecclesie; qui autem diuinum officium ante Ordinis susceptionem recitauit, non dicitur nomine Ecclesie recitasse; cum nondum esset Minister ad hoc deputatus: tum quia sicut non satisfacit præcepto, qui diuinum officium recitat hodie, ut adimpleat onus, quo diuinum officium crastina die persolvere debet, ita neque obligationi satisfacit, qui officium recitat, antequam ordinem sacrum suscipiat: utraque enim obligatio est affixa temporis, & personæ obstrictæ oneri diuini officij.

2. Non desinam tamen adnotare negatiuam sententiam tanquam probabilem admittere Trullench in *Decalog. tom. 1. l. 1. cap. 7. dub. 13. num. 3.* quia potuit anticipatè solvere. Facit pro hac opinione auctoritas Doctorum, quos citauit in *part. 5. tract. 3. resol. 33.* assertentium, quod qui manet communicauit, non tenetur postea, si incidat eadem die in periculum mortis, viaticum sumere: quia cum manet sacram sumpsit Eucharistiam, moraliter obligatio præcepti aderat: ergo adimpleuit præceptum.

Que nunc inuenitur in to. 2. r. 2. Ref. 74 & 6.

RESOL. XXV.

An qui vouit recitare Officium Sancti particularis in die, quo debet recitare de altero Sancto teneatur duo Officia recitare?

Et an si alicui deficiat Breuiarium Romanum, possit, imò debeat recitare per alium approbatum, quod prae manibus habet, etiam si breuius sit? Ex p. 9. t. 9. & Misc. 4. Ref. 25.

Sup. hoc infra in Ref. x. 12. §. Nota secundo, ad lin. 7. & vers. Nec obstat.

§. 1. **N**egatiuam sententiam probabilem putat Escobar à Corto *tract. de Hor. Can. quest. 3. §. 1. num. 10.* vbi sic ait: Dum quis vouit recitare Officium Sancti particularis, ut puta, Beate Mariæ, in die quo secundum Breuiarium Romanum dicen-

dum est de alio Sancto, vel de feria, quia tenetur duo Officia recitare illo die, vnum de B. Mariæ, alterum de feria, vel de Sancto secundum Breuiarium Romanum; Contrarium tamen non improbabile reputo, nempe recitatione vnius Officij satisfacere utrique obligationi: Tum quia valde probabile est, quod adstrictius recitationi Horarum Canoniarum duplici onere Ordinis, nempe Sacri, & Beneficij satis fit vnum Officium tantum recitando, & omitendo, vnum solum nanciscitur peccatum; cum in substantia obligationi satisfaciatur. Et sic votum adimplebitur recitatione alterius Officij, & cum obligatione Officij diei recitando Officium voti: nihilominus tamen hoc subitico melius sententiam iudicium. Ita ille. Sed ego affirmatiuæ sententiæ adhæc cum Sancto *tract. de Hor. Canon. lib. 2. quest. 130.*

2. Notandum est hic obiter, id quod assertit Cronfiers in *Regul. D. Francisci, cap. 3. sect. 1.* vbi sic ait: Etiam circa Horas Canonicas, putarem peccatum committi ab eo qui illas negligenter obtentu defectus Breuiarij Romani, si aliud ad manum habeat, vel habere possit. Obligantur enim fratres primò ad Officium Diuinum, deinde ad modum eius, quod posterius, si non possint implete, prius autem sic, peccant si non impleat. Et idè docuit Escobar, vbi supra, n. 3, quod si deficiat Breuiarium Romanum, poterit, imò, & debet recitare per aliud approbatum, quod prae manibus est, & qui potens non est totum Officium recitare per Romanum, & potest recitare per aliud Breuiarium approbatum, quia est breuius, satius erit per hoc recitare, quam alterum omittere.

RESOL. XXVI.

An qui detinet in pulsandis organis, vel transfereendis libris ex vna parte ad aliam, vel thure præbendo, &c. teneatur per se ipsam illam partem recitare, si saltem non audierit?

Idem est dicendum de eo, qui vbi bene pronunciat Lectionem in Choro iniunctam, occupatur, dum Chorus canit, in ea perlegenda, & excusatur ab auditione, aut recitatione eorum, que tunc à Choro dicuntur? Ex p. 2. t. 12. Ref. 13.

§. 1. **A**ffirmatiuè responderi Suarez de relig. *tom. 2. lib. 4. cap. 14. num. 13.* & alij. At mihi probabilis videtur etiam contraria sententia, quam docet Layman in *tract. mor. lib. 4. tract. 5. cap. 5. num. 7.* Mollesius in *summa, tom. 1. tract. 5. cap. 1. num. 21.* Azorius *part. 1. lib. 10. cap. 13. q. 20.* Naldus *verb. Officium diuinum, num. 7.* Aragon. in *2. 2. quest. 83. art. 12. in fin.* & Reginaldus *tom. 2. lib. 18. cap. 13. num. 188.* ita asserens: [Ad hanc causam referri potest occupatio querendi Psalmos, aut perlegendi aliquid aliud choro necessarium, ut querentis prunas ad thurificandum, ac thurificandi tempore Magnificat, & Benedictus, aut pulsandi Organa: quod enim illis sic occupatis chorus interea recitat, aut cantat, à se nec dictum, nec auditum, non suppletur, non videntur peccare, eò quod Chorus, cuius ministerio seruiunt, tam suo, quam aliorum administrantium nomine recitat, aut cantat.] Ita ille. Et Villalobos in *summa, tom. 1. tract. 24. dub. 16. n. 14.* cum Ioan. de la Cruz in *direct. conscient. part. 1. Precept. 3. art. 3. dub. 7. concl. 1.*

2. Idem dicendum est de eo, qui vbi bene pronunciat lectionem in choro iniunctam, occupatur, dum Chorus canit, in ea perlegenda; excusatur enim ab auditione, aut recitatione eorum que tunc à Choro